

Дело C-431/23

**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

11 юли 2023 г.

Запитваща юрисдикция:Tribunal du travail de Liège (Съд по трудови спорове Лиеж,
Белгия)**Дата на акта за преюдициално запитване:**

26 май 2023 г.

Ищец:

АЕ и др.

Ответници:ВА, ЕР и RI, като синдици на WIBRA BELGIË SA
WIBRA BELGIË SRL**I. Фактите**

- 1 WIBRA е нидерландско дружество, установено в Белгия и в Нидерландия, с предмет на дейност продажба на дребно на потребителски стоки от всякакъв вид (текстил, украса, продукти за поддръжка и т.н.) на намалени цени.
- 2 След временното затваряне на магазините му поради кризата с COVID-19 белгийското дъщерно дружество, а именно акционерното дружество Wibra België (наричано по-нататък „SA Wibra België“), претърпява значителна загуба на оборот за 2020 г. Към този момент то стопанисва 81 магазина и е работодател на 439 работници.
- 3 На 20 юли 2020 г. SA Wibra België провежда извънреден съвет на предприятието и разпространява прессъобщение, в което се посочват много трудно положение, намерение за запазване на част от магазините му в

Белгия и необходимостта от подаване на заявление за съдебно реструктуриране.

- 4 На 30 юли 2020 г. SA Wibra België подава молба за съдебно реструктуриране пред Tribunal de l'entreprise de Gand, division de Dendermonde (Търговски съд Гент, подразделение на Дендермонд, Белгия) (наричан по-нататък „търговският съд“). С решение от същия ден са назначени трима съдебни пълномощници (BA, EP и RI) със задачата да организират и прехвърлят всички или част от дейностите на дружеството.
- 5 Съдебните пълномощници изпращат на търговския съд единствената одобрена от тях оферта, изхождаща от нидерландското дружество Wibra Nederland BV, която предвижда *„да се предприеме нов подход, под облекчена/ограничена/по-необвързваща форма, на белгийския пазар с дружество, което предстои да бъде създадено, с част от магазините, стопанисвани понастоящем“*¹. Офертата се отнася за придобиването на 36 от 81 търговски обекта, включително седалището на дружеството, както и поемането на 183 от 439-те членове на персонала, подбрани от кандидата приобретател.
- 6 На 30 септември 2020 г. е учредено дружеството с ограничена отговорност Wibra België (наричано по-нататък „SRL Wibra België“), за да поеме и продължи част от дейностите на SA Wibra België.
- 7 На 1 октомври 2020 г. се провежда нов извънреден съвет на предприятието в SA Wibra België в присъствието на представители на синдикатите. Според SA Wibra België ръководството и съдебните пълномощници възнамерявали по този начин да предоставят на персонала необходимата информация във връзка със заявлението за одобряване на офертата за поемане в рамките на процедурата по съдебно реструктуриране чрез прехвърляне под съдебен надзор.
- 8 На 8 октомври 2020 г. това заявление за одобряване е отхвърлено от търговския съд. Последният приема, че някои разпоредби от проекта противоречат, от една страна, на колективен трудов договор (наричан по-нататък „КТД“) № 102 от 5 октомври 2011 г. относно гарантирането на правата на работниците и служителите при промяна на работодателя в резултат на съдебно реструктуриране чрез прехвърляне под съдебен надзор (МВ от 25.04.2013 г., стр. 25097), и от друга страна, на Директива 2001/23/ЕО на Съвета от 12 март 2001 година относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с гарантирането на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, стопански дейности или части от предприятия или стопански дейности (ОВ

¹ Решение на Tribunal de l'entreprise de Gand, 8 октомври 2020 г. [т. 5], свободен превод на запитващата юрисдикция.

L 82, 2001 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 20).

- 9 Същия ден търговският съд обявява SA Wibra België в несъстоятелност и назначава ВА, ЕР и RI в качеството на синдици.
- 10 Членовете на персонала са информирани незабавно за съдебното решение и за прекратяването на трудовите им договори и изплащането на обезщетение за неспазено предизвестие.
- 11 На 9 октомври, въпреки отхвърлянето на офертата за поемане от съда по несъстоятелността и решението за обявяване в несъстоятелност, WIBRA обявява с прессъобщение бързото отваряне на 36 магазина и наемането на 183 работници и служители на нови трудови договори.
- 12 Същия ден синдиците прехвърлят част от активите на SA Wibra België на SRL Wibra België, което наема на работа 183 от 439-те уволнени работници.
- 13 На 1 април 2021 г. някои от непоетите работници отправят запитване до синдиците относно спазването на процедурата за предварително информиране и консултиране и относно начина, по който някои от дейностите на SA Wibra België са прехвърлени на приобретателя на 9 октомври 2020 г.
- 14 Синдиците отговарят, че в хода на процедурата по съдебно реструктуриране чрез прехвърляне под съдебен надзор задълженията за информиране и консултиране с представителите на работниците и служителите са спазени.

Според тях, независимо от решението за отхвърляне на проекта за поемане, търговският съд е проверил и одобрил провеждането на процедурата и е изслушал представителите на персонала в съдебното заседание.
- 15 От преписката е видно, че от 2021 г. SRL Wibra België реализира значителни печалби и че след несъстоятелността нови белгийски магазини са открити отново под фирмата WIBRA.

II. Предмет на спора и доводи на страните

- 16 Запитващата юрисдикция е сезирана от 60 бивши работници (наричани по-нататък „ищците“) с иск за обезщетение за вреди, предявен срещу SA Wibra België в несъстоятелност (ВА, ЕР и RI, в качеството им на синдици, наричани по-нататък „първите ответници“), както и срещу новото дружество, SRL Wibra België.

Техните искания към съда са в частност следните:

- да установи, че ответниците са нарушили задълженията си за предварително информиране и консултиране в областта на колективните уволнения, произтичащи от КТД № 24 от 2 октомври 1975 г. относно процедурата за информиране и консултиране с представителите на работниците при колективни уволнения (МВ, бр. 1975100250 от 17.02.1976 г., , стр. 1716) и от член 66 от Закона от 13 февруари 1998 г. за приемане на разпоредби в подкрепа на заетостта (МВ, бр. 1998012088 от 19.02.1998 г., стр. 4643) (наричан по-нататък „Законът от 13 февруари 1998 г.“);
 - да установи, че сделката по прехвърляне на стопанска дейност, осъществена между SA Wibra België в несъстоятелност и SRL Wibra België, представлява договорно прехвърляне на предприятие по смисъла на КТД № 32bis от 7 юни 1985 г. относно гарантирането на правата на работниците и служителите при промяна на работодателя поради договорно прехвърляне на предприятие и уреждащ правата на работниците и служителите, които са преназначени в случай на придобиване на активите след обявяване в несъстоятелност (МВ, бр. 1985800218 от 09.08.1985 г., стр. 11528);
 - в резултат на това да определи размера на вредите на ищците, да определи въз основа на това размера на вземанията им за обезщетение за вреди от SA Wibra België в несъстоятелност и да върне делото на компетентния търговски съд, за да се произнесе по включването на тези вземания в масата на несъстоятелността;
 - да осъди SRL Wibra België, солидарно или *in solidum*, а при условията на евентуалност, индивидуално, да заплати определените суми за обезщетение за вреди.
- 17 SA Wibra België поддържа, че исканията са неоснователни както доколкото се отнасят до нарушение на КТД № 24 относно колективното уволнение, така и доколкото се основават на КТД № 32bis относно прехвърлянето на предприятие.

По оплакването за липса на точна и конкретна информация относно колективното уволнение то поддържа, че трябва да се провежда разграничение между периода, предхождащ процедурата по съдебно реструктуриране, периода след тази процедура и самата несъстоятелност.

То счита, че осъществената между SA Wibra België в несъстоятелност и SRL Wibra België сделка не може да се квалифицира като договорно прехвърляне на предприятие по смисъла на КТД № 32bis, а че правата на преназначените работници и служители трябва да се разглеждат в рамките на придобиване на активи след обявяване в несъстоятелност.

- 18 SRL Wibra België поддържа, че исканията са неоснователни. По силата на член 65 от Закона от 13 февруари 1998 г. прилагането на КТД № 24 е изрично изключено в случай на несъстоятелност.

То поддържа също, че ищците не могат да се позовават на разпоредбите на правото на Съюза, за да налагат задължения на работодателя; всъщност при липсата на транспониране на Директива 2001/23 в националното право нейното тълкуване няма хоризонтален директен ефект.

То поддържа и че не може да носи солидарна отговорност с SA Wibra België за задълженията, съществуващи към датата на прехвърлянето на активите и на персонала, тъй като приложимите в настоящия случай разпоредби се съдържат в глава III, а не в глава II от КТД № 32bis.

III. От правна страна - Задълженията за информиране и консултиране с представителите на работниците и служителите в случай на колективно уволнение

- 19 Различни национални разпоредби предвиждат задължения за предварително информиране и консултиране с представителите на работниците в случай на колективно уволнение. Целта на тези разпоредби е да се избегнат, намалят или смекчат последиците от колективното уволнение чрез използването на съпътстващи социални мерки, най-вече чрез диалог и предоставяне на коректна, пълна и прозрачна информация. Тези разпоредби се съдържат по-специално в КТД № 24, към който препраща член 66 от Закона от 13 февруари 1998 г.
- 20 Член 2 от Директива 98/59/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 година за сближаване на законодателствата на държавите членки в областта на колективните уволнения (ОВ L 225, 1998 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5, стр. 95) установява задълженията на работодателя, който планира колективни уволнения, за информиране и консултиране.
- 21 В решение от 12 октомври 2004 г., Комисия/Португалия (С-55/02, ЕУ:С:2004:605), Съдът уточнява, че правната уредба в областта на колективните уволнения се прилага за всички уволнения по причини, които не са свързани с личността на работниците и служителите, какъвто е случаят с несъстоятелността.
- 22 В решение от 3 март 2011 г., Claes и др. (С-235/10—С-239/10, ЕУ:С:2011:119), Съдът постановява, че членове 1—3 от Директива 98/59 трябва да се тълкуват в смисъл, че се прилагат при прекратяване на дейността на предприятието работодател вследствие на постановяване на съдебно решение за прекратяване и ликвидация на това предприятие поради неплатежоспособност, въпреки че за тези случаи на прекратяване на дейността националното законодателство предвижда трудовите договори на

работниците да се прекратяват без предизвестие.. Задълженията по членове 2 и 3 от Директива 98/59 трябва да се изпълняват, докато предприятието, чието прекратяване и ликвидация са постановени със съдебно решение, окончателно изгуби правосубектността си. Задълженията на работодателя по тези членове трябва да бъдат изпълнени от ръководните органи на съответното предприятие, когато те са запазени, макар и с ограничени управителни правомощия, или от ликвидатора, ако изцяло е поел управлението на посоченото предприятие.

1. Задълженията на първите ответници в качеството им на синдици

- 23 Член 65 от Закона от 13 февруари 1998 г. изрично изключва прилагането на глава VII от посочения закон, отнасяща се до задълженията за предварително информиране и консултиране в случай на колективно уволнение в рамките на производство по несъстоятелност.
- 24 В същия смисъл Директива 98/59 не налага изрично такова задължение на работодателя в несъстоятелност.
- 25 Нито Директива 98/59, нито тълкуването ѝ от Съда позволяват на работодателя да се наложат задължения за предварително информиране и консултиране в рамките на несъстоятелността.
- Всъщност директивите нямат хоризонтален директен ефект; преди транспонирането им във вътрешното право те могат да бъдат пряк източник на права, но не и на задължения в тежест на частноправните субекти.
- 26 Доколкото единствените разпоредби, с които се налагат задължения за информиране и консултиране преди колективното уволнение, изключват случая на несъстоятелност, SA Wibra België не може да бъде отговорно за нарушение след обявяването в несъстоятелност.
- 27 При това положение в качеството си на синдици на SA Wibra België BA, EP и RI не могат да отговорят за претендираните от ищците вреди, тъй като в това си качество те не са били длъжни да спазват КТД, уреждащи предварителна процедура по консултиране или помирителна процедура преди колективно уволнение.

2. Задълженията на първите ответници в качеството им на съдебни пълномощници

- 28 Съвсем различна е отговорността на BA, EP и RI в качеството им на съдебни пълномощници, назначени в рамките на съдебното реструктуриране на дружеството.
- 29 В това си качество те са договорили поемането на част от дейностите и персонала от дружеството майка, Wibra Nederland [BV]. На 21 септември

2020 г. те са одобрили офертата на това дружество, която предвижда поемането на 183 от 439-те членове на персонала.

30 Така още при преговорите с Wibra Nederland [BV] и най-късно към момента, в който одобряват офертата му на 21 септември 2020 г., първите ответници са знаели или е трябвало да знаят, че колективното уволнение е неизбежно.

31 За разлика от предвиденото в случай на несъстоятелност, задълженията за информиране и консултиране преди колективно уволнение не са изрично изключени в случай на съдебно реструктуриране. Следователно тези задължения се прилагат към SA Wibra België в рамките на съдебното реструктуриране, разпоредено от търговския съд на 30 юли 2020 г.

32 Националните разпоредби в тази област възпроизвеждат подробно изискванията по член 2, параграф 3 от Директива 98/59:

„За да могат представителите на работниците да правят конструктивни предложения, по време на консултациите работодателите своевременно:

a) им предоставят цялата необходима информация и

б) във всеки случай ги уведомяват писмено за:

i) причините за предстоящите уволнения;

ii) броя [и] категориите работници, които ще бъдат уволнени;

(iii) броя и категориите работници, които нормално са наети на работа;

iv) срока, в който ще бъдат извършени предвидените уволнения;

v) предложените критерии за подбор на работниците, които трябва да бъдат уволнени, доколкото, доколкото националното законодателство и/или практика дава на работодателите право на такъв подбор

vi) метода за изчисляване на всички плащания, свързани с уволненията, освен тези, произтичащи от националното законодателство и/или практика. [...]“

33 SA Wibra België твърди, че е консултирало и информирало представителите на персонала за икономическото си състояние и предвидените решения чрез своите съдебни пълномощници. То споменава различни срещи след започването на процедурата по съдебно реструктуриране.

34 В представените протоколи от тези срещи обаче не се споменават съпътстващи мерки и мерки за информиране, присъщи на колективно уволнение.

- 35 Различните съобщения на SA Wibra België и съдържанието на съветите на предприятието, проведени преди обявяването в несъстоятелност, разкриват слабо социално съгласуване и неспазване на процедурата за колективно уволнение.
- 36 Няма следа от писмено уведомяване, каквото е предвидено в член 66, параграф 1 от Закона от 13 февруари 1998 г. На 1 октомври 2020 г. обаче SA Wibra België е знаело или е трябвало да знае, че колективното уволнение е неизбежно, че това уволнение ще се извърши след приемането на офертата за поемане в рамките на процедурата по съдебно реструктуриране или, в случай на отхвърляне на тази оферта, след обявяването на дружеството в несъстоятелност.
- 37 Фактът, че представителите на персонала са изслушани в съдебното заседание от 5 октомври 2020 г., което е довело до решението за обявяване в несъстоятелност от 8 октомври същата година, не е достатъчен, за да се установи спазването на въпросните задължения.
- 38 Доколкото офертата за поемане, направена в рамките на процедурата по съдебно реструктуриране, е била приета, представителите на работниците и служителите не са могли да предвидят непосредствено предстоящото обявяване на дружеството в несъстоятелност. Така правният контекст, в който е осъществена сделката, не е позволил на представителите на персонала надлежно и в разумен срок да зададат въпроси на ръководителите на дружеството.
- 39 Работниците и служителите са били лишени от ясна и достатъчна информация за това какво ще се случи с тях. По същото време дружеството е подготвяло своето реструктуриране; то не е можело да не знае, че предстои колективно уволнение, и произтичащите от него задължения.
- 40 За изчерпателност, обратно на поддържаното от SA Wibra België, фактът, че функциите на съдебните пълномощници се изпълняват „под контрола и правомощията на съда“, не го освобождава от задълженията му за информиране и консултиране. Процедурата по съдебно реструктуриране не засяга управлението на дружеството, тъй като управлението на предприятието остава изцяло в ръцете на неговите органи.
- 41 Доводите на ответниците означават да се приеме, че търговският съд не е установил нарушение на правилата за колективното уволнение. SA Wibra België обаче съзнателно е заобиколило отказа за съдебно одобрение на офертата за поемане, като въпреки този отказ прехвърля част от дейността, помещенията и персонала си на SRL Wibra België, учредено предварително за тази цел, и като оставя непоетия персонал на грижите на синдика и на Fonds de fermeture des entreprises (и следователно на обществото).

- 42 Ето защо не може да се твърди, че задълженията на SA Wibra België са били предмет на съдебен контрол, още повече че този контрол в крайна сметка е довел до отхвърляне на офертата, представена от съдебните пълномощници.

IV. Правна квалификация на сделката по прехвърляне на активи на SA Wibra België към SRL Wibra België: договорно прехвърляне на предприятие или продажба на активи след обявяване в несъстоятелност?

- 43 Директива 2001/23 установява две форми за защита на работниците и служителите в случай на прехвърляне на предприятие: от една страна, поемането от приобретателя на целия персонал на прехвърленото предприятие (член 4, параграф 1), от друга страна, прехвърлянето на приобретателя на всички права и задължения, произтичащи от прехвърлените трудови договори (член 3, параграф 1).
- 44 Тази директива е транспонирана в белгийското право по-конкретно с КТД № 32bis. Член 6 от него уточнява, че глава II от него, отнасяща се до правата на работниците и служителите при промяна на работодателя в резултат на договорно прехвърляне на предприятие, е „приложима към всяка промяна на работодателя в резултат на договорно прехвърляне на предприятие или на част от предприятие, с изключение на случаите [на придобиване на активи след обявяване в несъстоятелност]. При спазване на разпоредбите на първа алинея, в настоящия колективен трудов договор за прехвърляне се счита прехвърлянето на стопански субект, който запазва своята идентичност, разбирана като организирано групиране на ресурси с цел извършване на стопанска дейност, независимо от това дали дейността е основна или спомагателна“.
- 45 Прехвърлянето на предприятие по смисъла на Директива 2001/23 и на Колективен трудов договор № 32bis предполага наличието на три елемента:
- промяна на работодателя,
 - прехвърляне на предприятието или на част от предприятие,
 - договорен характер на прехвърлянето. Съдът дава на понятието за договорно прехвърляне гъвкаво тълкуване, за да отговори на целта на Директивата, която е да предостави закрила на наетите лица при прехвърляне на предприятието, и постановява, че тази директива е „приложима във всички случаи на промяна, в рамките на договорни отношения, на физическото или юридическото лице, отговорно за управлението на предприятието, което поема задълженията на работодател спрямо служителите на предприятието“ (решение от 15 юни 1988 г., Bork International и др., 101/87, EU:C:1988:308, т. 13).

- 46 Според член 7 от КТД № 32bis *„правата и задълженията на прехвърлителя във връзка със съществуващите към датата на прехвърлянето трудови договори по смисъла на член 1, 1° се прехвърлят на приобретателя по силата на прехвърлителната сделка“.*
- 47 Член 8 предвижда солидарна отговорност за задълженията между прехвърлителя и приобретателя по отношение на *„съществуващите към датата на прехвърлянето задължения по смисъла на член 1, 1°, произтичащи от съществуващите към тази дата трудови договори [...]“.*
- 48 Член 11 и сл., фигуриращи в глава III, се отнасят до положението на работниците и служителите в случай на придобиване на активи след обявяване в несъстоятелност. В този случай, по изключение от предвидените в глава II правила, нито е налице прехвърляне на приобретателя на съществуващите към датата на прехвърлянето социални задължения, нито солидарна отговорност с прехвърлителя.
- 49 Също така член 5 от Директива 2001/23 гласи:
„Освен ако държавите членки не предвидят друго, членове 3 и 4 не се прилагат към прехвърлянето на предприятие, стопанската дейност или частта от предприятието или стопанската дейност, когато прехвърлителят е в производство по несъстоятелност или е обявено сходно производство за неплатежоспособност с оглед на ликвидацията на активите на прехвърлителя под надзора на компетентен публичен орган (който може да бъде синдик, упълномощен от компетентния публичен орган)“.
- 50 Накрая, КТД № 102 е сключен след влизането в сила на Закона от 31 януари 2009 г. за правопримството между предприятия (МВ, бр. 2009009047 от 09.02.2009 г., стр. 8436), с който се въвежда механизъм за прехвърляне под съдебен надзор.
- 51 В контекста на кризата с Covid-19 законодателят въвежда различни мерки в помощ на предприятията. Сред тях е процедурата, наречена „gré-rack“, или още „мълчалива несъстоятелност“, предвидена в член XX.39/1 от Кодекса на стопанското право, в частта, посветена на съдебното реструктуриране на предприятията.
- 52 Става въпрос за подготвителна фаза, която предхожда реорганизацията на предприятието, в която може да бъде назначен съдебен пълномощник с цел да се постигне доброволно или колективно споразумение, когато длъжникът може да докаже, че продължаването на дейността на предприятието е застрашено в краткосрочен или дългосрочен план.
- 53 Тази правна фигура на gré-rack *„се състои основно от процедура на два етапа: в хода на първия, обикновено поверителен, реструктурирането се договаря и сключва с различните участници или с някои от тях, и втори*

*етап, с който това споразумение става официално в рамките на производство по несъстоятелност, което по принцип ще бъде кратко, тъй като реструктурирането вече е подготвено и договорено по време на първия етап*².

- 54 Белгийският законодател е възнамерявал по този начин да регламентира договарянето на план за реорганизация при условията на поверителност, без отрицателна реклама (pre-pack план)³, но не е предприел законодателни мерки относно подготовката на прехвърлянето на предприятието (pre-pack прехвърляне).
- 55 В решение от 22 юни 2017 г., *Federatie Nederlandse Vakvereniging* и др. (C-126/16, EU:C:2017:489), е прието, че pre-pack прехвърлянето, приложимо в нидерландското право, противоречи на член 5 от Директива 2001/23. Според Съда *„разглежданата в главното производство процедура по pre-pack несъмнено е подготвена преди обявяването в несъстоятелност, но се изпълнява след него. Следователно процедура, която реално предполага обявяване в несъстоятелност, може да попаде в обхвата на понятието „производство по несъстоятелност“ по смисъла на член 5, параграф 1, от Директива 2001/23“* (т. 46); и *„фазата на процедурата по pre-pack като разглежданата в главното производство, предхождаща обявяването в несъстоятелност, няма никакво основание в разглежданото национално законодателство“* (т. 53).
- 56 Според Съда тази сделка *„следователно се извършва не под съдебен контрол, а видно от представената пред Съда преписка – от ръководството на предприятието, което води преговорите и взема решенията за подготовката на продажбата на предприятието в несъстоятелност“* (т. 54). В заключение, *„макар и назначени от съда по искане на предприятието в производство по несъстоятелност, бъдещият синдик, както и съдията по несъстоятелността формално не разполагат с никакво правомощие. Вследствие на това по отношение на тях не се извършва никакъв контрол от публичен орган“* (т. 55).
- 57 В решение от 16 май 2019 г., *Plessers* (C-509/17, EU:C:2019:424) Съдът потвърждава практиката си с идентични мотиви: *„Директива 2001/23/ЕО на Съвета от 12 март 2001 година относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с гарантирането на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, стопански дейности или части от предприятия или стопански дейности, и по-специално членове 3 – 5, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като разглежданата в главното производство, в*

² *ALTER, C.* и *PLETINCKX, Z.*, „Loi du 21 mars 2021 modifiant le livre XX du Code de droit économique et le Code des Impôts sur les revenus 1992“, *Journal des Tribunaux*, 2021/20, № 6858, стр. 367.

³ Doc. parl., Ch., 2019/2020, № 1337/004, стр. 10.

която при прехвърляне на предприятие, извършено в рамките на процедура по съдебно реструктуриране чрез прехвърляне под съдебен надзор – приложена с цел да се запази изцяло или отчасти съществуването на прехвърлителя или на неговите дейности – на приобретателя е предоставено право да подбере работниците и служителите, които иска да преназначи“.

- 58 В решение от 28 април 2022 г., *Federatie Nederlandse Vakbeweging* (процедура *pre-pack*) (C-237/20, EU:C:2022:321), Съдът преразглежда позицията си в случай, в който нидерландско дружество в несъстоятелност е прехвърлило дейността си на две нови „дъщерни“ дружества чрез механизма *gré-pack*, с поемане на част от работниците и служителите при по-неизгодни условия на труд. Съдът постановява, че „член 5, параграф 1 от Директива 2001/23 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в него условие, съгласно което членове 3 и 4 от тази директива не се прилагат към прехвърлянето на предприятие, когато прехвърлителят е в производство по несъстоятелност или е обявено сходно производство за неплатежеспособност „с оглед на ликвидацията на активите на прехвърлителя“, е изпълнено, когато прехвърлянето изцяло или отчасти на предприятие е подготвено преди образуването на производство по несъстоятелност (което е насочено към ликвидацията на активите на прехвърлителя и в хода на което се извършва посоченото прехвърляне) в рамките на процедура *pre-pack*, имаща за основна цел в производството по несъстоятелност да се извърши ликвидация на предприятието, което продължава дейността си, така че всички кредитори да бъдат удовлетворени във възможно най-голяма степен и работните места да се запазят, доколкото е възможно, при условие че такава процедура *pre-pack* е уредена със законови или подзаконови разпоредби“ (т. 55) и че „обстоятелството, че прехвърлянето изцяло или отчасти на предприятие е подготвено в рамките на процедура *pre-pack*, предхождаща обявяването в несъстоятелност, от „бъдещ синдик“, намиращ се под надзора на „бъдещ съдия по несъстоятелността“, не е пречка да бъде изпълнено третото условие по член 5, параграф 1 от Директива 2001/23“ (т. 65).
- 59 В това решение Съдът заключава, че процедурата *gré-pack*, доколкото е уредена със законови или подзаконови разпоредби, попада в обхвата на изключението по член 5 от Директива 2001/23.
- 60 SA *Wibra België* дължи на всеки от ищците обезщетение за вреди поради нарушение на задълженията си за информиране и консултиране преди колективното уволнение.
- 61 Въпреки това, като се има предвид несъстоятелността, вземанията трябва да бъдат включени в масата на несъстоятелността и активите на несъстоятелността да са достатъчни, за да могат ищците да получат ефективно плащане.

- 62 При това положение, ако сделката между SA Wibra België в несъстоятелност и SRL Wibra België се счита за договорно прехвърляне на предприятие по смисъла на КТД № 32bis, второто дружество ще бъде солидарно отговорно за задълженията на първото, както и за съществуващите към датата на прехвърлянето задължения, в съответствие с членове 7 и 8 от КТД № 32bis.
- 63 В рамките на процедурата по съдебно реструктуриране проектът за продажба на активи не е осъществен, защото търговският съд е приел, че той противоречи на КТД № 102 и на Директива 2001/23.
- 64 Независимо от отказа на съдебно одобрение за поемането на активи, планът за прехвърляне, изготвен в производството по несъстоятелност от съдебните пълномощници, в крайна сметка е изпълнен – в деня след обявяването на несъстоятелността – от същите пълномощници, но в качеството на синдици.
- 65 Ответниците не оспорват, че съдържанието на сделката между двете дружества, осъществена в деня след обявяването в несъстоятелност, е идентично с това на офертата за поемане. Единствената разлика между двете сделки се състои в идентичността на приобретателя, но доколкото SRL Wibra België е дъщерно дружество на дружеството майка, този факт няма никакво отражение върху по-нататъшното развитие.
- 66 По-конкретно, съдебните пълномощници са одобрили офертата на Wibra Nederland BV, която се отнася за придобиването на част от помещенията и на седалището на дружеството, както и на всички материални и нематериални активи, необходими за това придобиване, освен поемането на 183 от 439-те членове на персонала.
- 67 Безспорно тази сделка трябва да се квалифицира като „pré-pack прехвърляне“, което позволява на приобретателя да се позове на изключението, предвидено в член 5 от Директива 2001/23, доколкото тази процедура е уредена със законови или подзаконови разпоредби, в съответствие с решение от 28 април 2022 г., *Federatie Nederlandse Vakbeweging* (Процедура pré-pack) (C-237/20, EU:C:2022:321).
- 68 Както се посочва в доктрината, „[...] решението за разрешаване, което няма нито за цел, нито за последица да „валидира“ прехвърлянето в социален план, не е пречка пред работниците и служителите да упражнят своите права, нито може да постави под въпрос самия принцип на прехвърляне“. Така прехвърлянето под съдебен надзор има същото действие за работниците и служителите, посочени в КТД № 102, като договорно прехвърляне по отношение на тези, за които се отнася КТД № 32bis⁴.

⁴ AYDOGDU, R. и WILDEMEERSCH, J., „L’arrêt Plessers de la Cour de Justice de l’Union Européenne : une condamnation avec sursis de la réorganisation judiciaire par transfert sous autorité de justice“, *JLMB*, 2019 г., стр. 1269.

- 69 С оглед на гореизложеното осъществената в случая сделка може да попадне в обхвата на изключението по член 5, параграф 1 от Директива 2001/23 само ако е уредена със законови или подзаконови разпоредби.
- 70 В белгийското позитивно право такива разпоредби не съществуват, тъй като член XX.39/1 от Кодекса на стопанското право се отнася до подготвителната фаза (pré-rasck план), а не до фазата на прехвърляне (pré-rasck прехвърляне).
- 71 Спецификата на настоящия случай е следната:
- първата част от процедурата – подготовката на прехвърлянето – се осъществява под надзора на съдебните пълномощници, назначени от търговския съд в рамките на процедурата по съдебно реструктуриране, т.е. уредена е със законови разпоредби,
 - втората част от процедурата – прехвърлянето на активи и персонал – следва непосредствено отказа на търговския съд да одобри първоначално договорената сделка, при това въз основа на съображение, свързано със защитата на правата на работниците и служителите (отказ на приобретателя да поеме задълженията, свързани с добавката за платен годишен отпуск и премия в края на годината).
- 72 При това положение се поставя следният въпрос: попада ли прехвърлянето на активи, подготвено в процедура по съдебно реструктуриране, която се осъществява под надзора на съдебен орган, но чието одобрение е отказано от този орган, в обхвата на изключението, предвидено в член 5 от Директива 2001/23, когато тази сделка в крайна сметка е осъществена след обявяването на съответното дружество в несъстоятелност?

V. Преюдициалният въпрос

- 73 *Трябва ли член 5, параграф 1 от Директива [2001]/23/СЕ на Съвета от 12 март 2001 година относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с гарантирането на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, стопански дейности или части от предприятия или стопански дейности да се тълкува в смисъл, че предвиденото в него условие – съгласно което членове 3 и 4 от тази директива не се прилагат към прехвърлянето на предприятие, когато прехвърлителят е в производство по несъстоятелност или е обявено сходно производство за неплатежоспособност с оглед на ликвидацията на активите на прехвърлителя – не е изпълнено, ако прехвърлянето на цялото предприятие или на част от него е подготвено преди откриването на производство по несъстоятелност, насочено към ликвидация на активите на прехвърлителя, в случая в рамките на процедура по съдебно реструктуриране, която приключва със споразумение за прехвърляне, чието одобряване е отказано от компетентния съд, и се извършва веднага*

след обявяването в несъстоятелност, без да се прилагат каквито и да било закони или подзаконови разпоредби на вътрешното право?

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ